X. évfolyam. Székelyudvarhelytt, 1907. szeptember 8. 36. szám

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA.

Az „Udvarhelymegyei Jegyzői-Egylet" hivatalos közlönye.
Előfizetési árak:
Egész évre 8 kor. fél evre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fil. — Tanitóknak egész évre 6 korona.

Felelős szerkesztő: **Becsek Aladár.**

Hirdetések a legolcsóbban számittatnak. Nyilttér sora 50 fillér. Megjelen hetenként egyszer, 6—8 oldalon vasárnap
A hirdetés és nyilttér dija előre fizetendő.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

A székely kiállitás.

Székelyudvarhely, szept. 5.

Háromszékvármegye folyó hó 29, 30 és október 1, 2-ik napjain Sepsiszentgyörgyön székely kiállitást rendez, amidőn a Székelyföld minden zugából előkerül mindaz a hasznos és értékes gazdasági és ipari termék, amit a székely nép produkál.

Ugron Ákos főispán javaslatára ugy a Gazdasági egylet, mint az Iparfejlesztő-bizottság kebelében széles arányu akczió indult meg oly czélból, hogy e kiállitáson *Udvarhelyvármegye* is méltóképpen résztvegyen. Lelkes és fáradhatatlan ügybuzgó férfiak összekeresik és csoportositják népünk produktumait, bemutatva a fejlett, de hasznavehetetlen háziipari izlés termelését. Nagyon hasznos és okos produktiv munka ez. Bemutatni a fogyasztó közönségnek, medret vájni az eddig elhanyagolt kisszerü vidéki termelésnek, piaczot teremteni a készitményeknek: czélja e kiállitás vezető férfiaknak. Gyönyörü szép és hasznos vállalkozás ez.

Mert ugy is van az, hogy tenni kell már valamit a Székelyföldért, de különösen Udvarhelymegyéért, mely a hosszu éveken át folytatott tévesztett kormányzati politika következtében csak közönséges adófizető lőn anélkül, hogy évtizedek óta fizetett adója fejében valamit kapott volna, érdekeiért tettek volna.

E kiállitás, — ha óvatos körültekintéssel rendezik — nemcsak időleges hasznot fog hajtani, hanem lényegesen elősegiti a gazdasági boldogulást, mert nemcsak oktató, nevelő hatással lesz, hanem hatással lesz arra, hogy a székely gazdatársadalomban az összetartozandóság érzületét erősbitse. A mire pedig nagy szükség van. Mert a merkantil érdekközösség megnyilvánul mindenütt, csak a gazda áll magában s ebben a sorsban osztozkodik vele itt mindenütt a kisiparosság, amelyet nem füz össze az üzletvilággal semmi fonál sem.

Az olyan kiállitás, amilyen a Sepsiszentgyörgyön rendezendő kiállitás lesz, eddig csak a nagy központokban jöhetett létre, a mely aztán nem is hozhatta meg a várt eredményt, annyival is inkább nem, mivel nem volt meg a kapocs, a mely közös érdekeltségbe foglalja össze a kiállitókat.

Vármegyénk gyüjteménye — noha az Iparfejlesztő-bizottság akczióját a legkisebb községre is kiterjesztette — talán ha hézagos is lesz, mert az eszmétől népünk helyenként idegenkedik s a bizottság részére sem áll rendelkezésre az az anyagi erő, melyet a miniszterlői e czélra kértek — mégis sok hasznos dolog kerül elő. Azonban ezen kisérlet után jön a többi. Mindig szebb és mindig értékesebb, mindig praktikusabb. És végre közös akarattal elérjük a czélt. Munkát adunk népünk asszonyainak, gyermekeinek, megélhetést, boldogulást és akkor hiába csábitják a lelketlen kufárok vándorutra székelyeinket. Itt maradnak közöttünk és áldják azokat az ideális, gondos kezeket, melyek értük fáradoznak.

Nem jótékonyczélu bazár, nem kegyes csalások, mosolygó füllentések halmaza lesz ez a kiállitás. Egy igen komoly és nagy arányu akczionak első lépése s aki majd komoly elmélyedéssel, ösziute lelkesedéssel nézi végig, annak komoly tanulságokkal s igen komoly gondolatokkal fog szolgálni.

Körülbelül tisztában voltunk ezelőtt is azzal, hogy Udvarhelyvármegye népének nemcsak tehetsége van az iparra, de érzéke is van a müvészi és a haszonhajtó iránt egyaránt — azonban eleddig semmi olyant nem inaugurálnak, ami annak értékesitését czélozta volna. Ugron Ákos főispánnak kellett, hogy szülővármegyéjébe visszajöjjön és annak élére álljon s csak akkor és csak ugy következett be, hogy az az elem, mely eddig összedugott kezekkel nézte a politikai viharokat, megteljék munkakedvvel s lelkesedéssel lásson hozzá a nép munkájának irányitásához, fejlesztéséhez, gazdasági és ipari érdekeink előmozditásához.

Népünk, de általában a székely nép kézi ügyességéhez szinte bámulatos formaérzék járul s hogy nemcsak évszázados, eredeti mintáiban fejt ki müvészi tökéletességet, de csodás akczeptáló képességgel bir a legidegenebb formák iránt is s igy alkalmas arra, hogy egyöntetü irányitás mellett forgalomképes árukat készitsen. Ez a kiállitás első sorban arra a kérdésre fog választ adni, hogy termel-e a székely háziipar, a székely népipar forgalomképes árukat, illetőleg, hogy helyes irányitás s czéltudatos vezetés mellett lehet-e nemzetgazdasági tőkét kovácsolni a székely nép ipari tudásából.

Önzetlenséggel, áldozatkészséggel fog bizonyára gazdatársadalmunk is e kiállitáson megjelenni s e kiállitásnak nyoma fog maradni nem csak azzal, hogy a termelésre, az értékesitésre nézve becses tanulságot fog szolgáltatni, hanem bevésődik székely gazdáink lelkébe kitörülhetetlen éles vonásokkal a haladó kor szülte praktikusság. Tanulni fognak e kiállitáson. Instruktiv hatása lesz ennek nemcsak a termelésre nézve, hanem különösen abban, hogy a gazdaközönség az ott tapasztaltak alatt ki fog bontakozni a partikularizmusból s majd keresni fogja az egymással való érintkezést, a miből a közös érdekek felismerése származik, valamint kifejlődik az életnek az az ösztöne, a mely az elmerülésnek pillanatában támad fel.

Az a néhány ezer korona, ami a háziipari termékek kiállitásából befolyhat, bizonyára egy csöpp a tengerben s tulajdonképpen nem egyéb, mint egy kis buzditás. Eredményt ez a kiállitás azzal még nem ér el, ha az utolsó darabig is eladja az eladásra szánt czikkeket, eredményt csak akkor ér el, ha a most ötletszerüleg, rendszertelenül üzött népipart egyöntetüvé, állandóvá, termelő- és versenyképessé s nemzetgazdasági tényezővé teszi. És nekünk ugy tetszik, hogy e kiállitás ezen a téren reménnyel kecsegtet.

A székely nép a maga egyszerü eszközeivel, a maga meglehetősen nagy elhagyatottságában sok olyan forgalmi értékü czikket gyárt ma is, amelyet — helyes és czélirányos intézkedéssel s a nyersanyagnak nagybani árakban való rendelkezésre bocsátással — rövidesen kereskedelmi czikké lehet tenni, föltéve, hogy kereskedőink teljes lélekkel csatlakoznak ehhez a nemzeti mozgalomhoz. És e téren természetesen a varrottasok és szőttesek vezetnek.

Vármegyénk főispánja, az Iparfejlesztő-bizottság, a Gazdasági egylet minden kitelhetőt megtesznek, hogy népünk ugy a gazdasági, mint az ipari téren kellőleg képviselve legyen a székely kiállitáson. A nagy közönség a vezetők becsületes intenczióit meg is értené, hanem a részvételben nagy akadályul szolgál az anyagi eszközök hiánya. Az Iparfejlesztő-bizottság ezen segitendő, anyagi támogatásért fordult ugy a kereskedelmi, mint a földmivelésügyi miniszterhez. Sajnos vállalkozása mig az előbbi miniszteriumban nem járt sikerrel, addig a földmivelésügyi miniszteriumban a kérés még nem nyert elintézést.

Szükséges az, hogy oda fenn a központban a vármegyénk vezető egyesületeinek kérése süket fülekre ne találjon s igy ne jusson zátonyra mind az a becsületes törekvés, mind az a munkakedv, mely ugy a vezetőket, mint a termelőket a székely kiállitás iránt lelkesiti, — mert itt nem egyesek hasznáról van szó, hanem igenis a székely népiparnak gazdasági tényezővé való emeléséről. Ezért pedig a központban is hozhatnak valami csekély áldozatot. Mi ide lenn hiában dolgozunk, hasztalan minden erőlködés, amig ugy vagyunk berendezkedve, hogy minden anyagi támogatást a központból kell várjunk. És a központ nem ad.

Politikai jegyzetek.

Székelyudvarhely, szept. 6.

Legközelebb Budapesten együtt lesznek az osztrák és magyar szakminiszterek és referensek és folytatni fogják a kiegyezés tárgyalását, mely ezuttal a kiegyezés egész anyagának perfektuálásával fog végződni. Még egy heti idő van a tárgyalások megkezdésére s a lapok már most idegeskednek s különböző vészhireket bocsátanak világgá. Abból a körülményből, hogy a tárgyalások öt napig is elhuzódhatnak, azt következtetik teljesen a maguk felelősségére, — hogy a kiegyezési komplexumban még nagy akadályok vannak s nem lehet perfektuálásról beszélni. Különösen attól tartanak, — még maga a Pester Loyd is, hogy a kvóta és bankkérdés fog nehézségeket okozni a tárgyalásokon. Kétségtelen, hogy megegyezésre váró anyag van még a kiegyezési komplexumban. Ha ilyen nem volna, akkor fölösleges volna a budapesti tárgyalás. Az is megállapitható azonban, hogy ezek a differenciák csupán a részletkérdésekre vonatkoznak, nem pedig elvi jelentőségü pontokra. Akik pedig a bankkérdéstől és kvotától félnek, azok egy kis jóakarattal visszaemlékezhetnének az utolsó bécsi tárgyalás eredményére, a midőn félhivatalosan jelentették ki, hogy a bank és kvóta kérdését ki kellett kapcsolni a kiegyezési komplexumból. Nem szükséges tehát idegeskedni, hanem nyugodtan, az ügy fontosságának mérlegelésével megvárni a budapesti

tárgyalások eredményét. Addig, — ha valaki hozzászól a kérdésekhez, -- önkényesen kombinál és nem mond semmit, csak üres frázisokat.

*

A magyarság egyik törzsét sorvadás fenyenyegeti. A székely nép élterejét, régi jó erkölcsét kikezdte az enyészet. Mint az oldott kéve, széthull egy nemzet, a melynek ezeréves multja, fényes történelmi tradiciója van. Koruuk jellegzetes nyavalyája, a kivándorlás tizedeli a nobium gens sorait. Szomoru adatokat közöl a székelyföldi iparkamara jelentése évről-évre. Nemhogy a kivándorlás csökkenne, de évről-évre szaporodik ugy, hogy ma már a Romániában élő magyarok száma meghaladja a 150,000-et.

Kétirányu kivándorlást ismer a magyar statisztikai tudomány. Az egyik az amerikai, a másik a romániai kivándorlás. A Romániába kivándoroltak majdnem kizárólag a székelynép törzséből kerülnek ki. A bereczki és a tölgyesi szoros csak ugy ontja a kivándorlókat, akik azzal a csalóka reménnyel hagyják el szalmafedeles kis házukat, hogy majd meggazdagódva térnek vissza bérczes hazájukba. Pedig, aki egyszer kivándorolt Romániába, az a bojár rabszolgája lett s ott veszett jószándékostul; az elveszett a magyarságra nézve. A marosvásárhelyi iparkamara ez évi jelentése konstatálta ujból azt a tényt, hogy a kivándorlás ez évben is növekedett s a visszavándorlás aránytalanul csekélyebb, mint az elmult években.

Ha a kivándorlás okát kutatjuk, első sorban a nép elszegényedését kell megemlitenünk. A székely kivándorlás különben nem mai keletü. — Már a hetvenes években észrevették az intéző körök, hogy a maroknyi székely népet, mely ez ország keleti határán majdnem kizárólag képviseli és védi a magyar érdekeket, veszély fenyegeti. Valóban elérkezett tehát az ideje, hogy a kormány komolyan vegye a székely kivándorlási kérdés megoldását. Tovább nem lehet nézni a székelyek pusztulását, mert ez a magyarság pusztulását s a románság térhóditását jelentené Erdélyre nézve.

*

E hét végén, az eddigi megállapodások szerint szept. 7-én visszaérkezik Budapestre Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter. Azt lehet mondani, hogy ezzel körülbelül véget is ér a kormány nyári szünete. A parlament még vakácziózik, politikai eseményeket a most kezdődő hónaptól alig lehet várni, de megindul a maga teljességében a kormány ama munkája, amely anyagot készit elő a parlament őszi tevékenysége számára.

E hét végén a kabinetnek ugyszólván valamennyi tagja együtt lesz már Ekkorra tervezik az első minisztertanácsot és a kiszivárgott hirek szerint nagyfontosságu politikai ügyek kerülnek döntés alá már ezen az első tanácskozáson.

Nem kevesebb érdeklődéssel várják a következő napokat a horvátok, mert tudvalévő, hogy Rakodczay horvát bán, aki a napokban Budapestre érkezik uj programmját és munkatervét fogja előterjeszteni.

A minisztertanács elé kerülő javaslatok közül a már rég várt alkotmánybiztositó és sajtótörvényeken kivül ujakat is emlegetnek. Ezek: az uzsora-törvény és az uj kivándorlási törvény. Az uzsora törvényt Günther Antal igazságügyminiszter készitette el, aki erről már régebben megemlékezik. Főkép a felvidéki uzsora ellen fog irányulni. Meglepetésszámba megy a kivándorlási törvény. Ez gróf Andrássy Gyula munkája és első sorban olyan irányban fog intézkedni, hogy csak olyak polgárok vándorolhassanak ki, akik itthon minden néven nevezendő kötelezettségeiknek eleget tettek.

*

Szeptember első napjaiban egymás után tartanak értekezleteket az összes pártok. A függetlenségi párt előreláthatólag sok belső ügyet fog tárgyalni: pártszervezést, agitácziót és hasonló kérdéseket. A néppárt a koalicióhoz való viszonyát állapitja meg. Csupán az alkotmánypárt az, amelynek alig van nevezetesebb párti problémája. Szó volt arról is, hogy a néppárti konfliktus miatt a koalicció teljes értekezletét is össze kell hivni. A kedélyek azonban már annyira lecsillapultak, hogy erre, legalább a néppárti konfliktus miatt, nincsen szükség.

*

A honfoglaló halálának ezredik esztendeje, sirja helyének nyomozása, az ezzel összefüggő tervek, azután a pusztaszeri Árpád-ünnep közelgése a holt szezon csendjét, ha nem is dulják fel, de keresztül vonulnak rajta és egyikmásik nyomott hagy gondolatunkban.

Az ezredik évforduló bekövetkezésével valóban egy nagy históriai és szocziológiai fejlődés jelentős határkövéig jutottunk. Magyarország területén az utolsó népszámlálás kimutatása szerint 18 millió magyar állampolgár lakik. Ez a szám harminczötszöröse annak, melylyel Árpád vezér a honfoglalást végbevitte. Mennyi volt biztosan a honfoglaló magyarok száma, csalhatatlanul még nem tudjuk és valoszinüleg ezután sem fogjuk megtudni, ámde a vitás, egymásnak ellentmondó adatok közül fogadjuk el a legeslegnagyobbat s tegyük föl, hogy ez a szám elérte ezer év előtt a félmilliot. Ez a félmillió harczos, szervezett és kitünő fegyelem alatt álló nép természetesen nem volt.

Ezer esztendő multával nem várhat az a nyomoru sors az állam erejére, a népre, hogy részenként elsorvadjon és meddővé züljön, hanem a felfrissülés uj módjait kell számára lehetővé tenni s olyan feltételekről gondoskodni, melyek itt maradását reá nézve hasznossá és szükségessé tegyék. Árpád emléke megünneplésének egyedül méltó módja immár nem a mauzoleum és a kápolna, hanem a mentőmunkálatnak egészséges és modern reformokkal való megkezdése. Ez lesz a legméltóbb és legaktuálisabb Árpád-ünnep, melynek végső terminusához az ezer esztendős dátum, ha nem is lélekemelő, de mindenesetre stiiszerü motivummal szolgál.

A tanév küszöbén.

Székelyudvarhely, szept. 2.

Szeptember fordulópont a tanulóifjuság életében. Megkezdődik az uj tanitási időszak; a vakáczió örömeinek és szabadságának pedig vége.

A napsütéstől lebarnult és a jó falusi levegőtől kipirosult arczok ismét visszatérnek a kitatarozott, ujra meszelt iskolákba, hogy az élet létráján egyegy fokkal magasabbra, az iskolába pedig egy-egy osztálylyal előbbre törjenek. Csapatostól jönnek vissza az üresen hagyott fészekbe, mint költözködésük idejének a vándormadarak. Magukkal hozzák ifjukoruk üdeségét, életkedvét s derüs homlokukon még érzik is talán az anyacsókok melegét.

Csendesebb lesz a családi hajlék, zajosabb a város! Fölélénkülnek a kihalt utczák. Megjöttek a diákok! Kicsendül az utczára a régi nóta és mosolygós arczocskák nyitogatják ki a szomszédban a muskátlis ablakokat.

Ez az időszak azonban csak az ifjuságra nézve szines poézis. A szülőkre ellenben nagy gond és aggodalom. Sok szegény családapa töri a fejét, hogy az élet mai nehéz viszonyai mellett honnan szerzik meg a gyermekneveléshez a legszükségesebbet?! A tandij magas, a könyvek drágák és a különféle iskolai szerek mellett még jól fel is kell ruházni őket télire. Hát még az eltartásuk?!

Egy gyermek is gondol némely helyen pedig többet is kell egyszerre neveltetni. Az egyik már az egyetemen; a legkisebb pedig még csak most kezdi a középiskolát. Sőt a modern élet igényei megkövetelik, hogy a fiuk mellett a leányokat se hanyagoljuk el. Ezeket is ki kell adni sok helyen a házból, hogy tehetségükkel és szorgalmukkal megszerezhessék maguknak a megélhetés eszközeit, amelyekre szükség esetén biztosan támaszkodhatnak.

Mennyi aggodalom és mennyi felelősség!? A modern élet rohamos haladásában gyorsan alakult át minden. Az iskolák is! Elmondhatjuk, hogy néhány év alatt gyökeresen megváltoztak köznevelési viszonyaink.

Egy-két évtizeddel ezelőtt (tehát nem is olyan régen), hogyha valamely szülő gyermekét iskoláztatni akarta, számot vetett anyagi viszonyaival, a tanitás költségeivel, és ha kifutotta, nehézség nélkül beiratta a fiut az iskolába és ott elhelyezve őt, bizonyos nyugalommal ment haza. Igy okoskodott:

— Kisebb vagy nagyobb szorgalommal majd csak elvégzi valahogy. Ha pedig már egyszer kezébe lesz az érettségi, nem féltem többé. Vagy fölmegy valamelyik szakiskolába, vagy pedig valahol állást keres magának. Lesz biztos kenyere és a sok gondnak és áldozatnak is meglesz az eredménye!

Ez a számitás helyes és reális volt, mert rendesen bevált. Pár évtizeddel ezelőtt még a középiskolák termelését is föl tudta szivni az élet. Ez időben még több volt a fóka, mint az eszkimó! A közlekedés fellendülésével uj forgalmi vonalak nyiltak és mindig volt üresedés postánál, vasutnál. A pénzügyi igazgatás fejlesztésével tömegesen szervezték az állásokat az adóhivataloknál, számszékeknél, és szaporitották a pénzügyi, közigazgatási és birósági segédhivatalok személyzeteit is. Ha kijött egyegy raj az iskolából, többnyire megtalálta életföltételeit és elhelyezkedhetett a képesitésének megfelelő állásokban. Ezért a szülők is joggal tekinthették összekuporgatott, vagy kölcsönkért filléreiket olyan befektetéseknek, a melyek árán gyermekeiknek jövőjét, önmaguknak pedig lelkinyugodalmukat biztosithatják.

Ma már nem igy áll a helyzet. A szülőnek nem elég a fiát az iskolában elhelyezni, érettségivel és diplomával ellátni, mert még ez sem biztos kenyér A nagy áldozatokkal járó neveltetés bevégzése után ujabb gond és aggodalom szakad a nyakába: az álláskeresés! Az elhelyezés, a megszerzett bizonyitványok értékesitése.

Ahol eddig a középiskola is megfelelt, oda ma már jogvégzett emberek jélentkeznek fölös számban. Miért? Mert az iskolák tultermelését az élet nem tudja többé feldolgozni! A tultengő bürokratikus szervezetet, amely nem kiterjeszteni de összevonni kell hazánkban, ifjaink évekig nem tekinthetik többé biztos menedéknek. Hova fejlődnek ezek a viszonyok, ha az uj nemzedék neveltetését mielőbb helyes irányba nem tereljük és életföltételeik biztositásáról idejében nem gondoskodunk? Szaporodik évről-évre az az improduktiv osztály, amelynek vannak életigényei, de nincsenek meg az életföltételei!? Csupa meddőség és stagnáczió mindenütt, amely nagy társadalmi veszélyeknek és szocziális rázkodtatásoknak veti előre árnyékát.

Mindeme nyomornak és küzdelemnek forrása pedig a mi szerencsétlen politikai, illetve államalakulati viszonyainkban rejlik. Idegen állam érdekeihez vagyunk lánczolva, mint a gályarab az evezőpadhoz. Nincs önrendelkezésünk, mozgásszabadságunk! Ez a függés és lekötöttség visszahat társadalmi, gazdasági és intellektuális életünkre is. Független, termelő életpályákat nem nyithatunk gyermekeinknek, mert gazdasági lekötöttségünk mellett nincs iparunk, kereskedelmünk, vállalkozásunk és technikai munkánk. Gazdasági szabadság nélkül tehát nincs nemzeti föllendülés, — nincs társadalmi boldogulás! S van még egy nagy bajunk!

Mig minden szabad nemzetnél az anyanyelv tudása, nemzeti müveltséggel párosulva, az emelkedésnek és az egyéni boldogulásnak egyetlen kulcsa: addig minálunk ez is akadály. A magyar ifjuságot katonai pályán éppen magyarsága nem engedi érvényesülni. Szerencsétlen helyzetünknél fogva a nemzeti jellegtől teljesen megtosztott véderőszervezetben középiskoláink anyagát sem tudjuk elhelyezni!

Ime, itt a mi nyomoruságunk gyökere! A kiegyezésben lekötött gazdasági és katonai közösség, amely megfojtja nemzeti életünket és erőink szabad kifejlesztését lépten-nyomon akadályozza. Igy támaszkodik a közoktatás reformja is első sorban közjogi átalakulásra. Minden téren gazdasági különválásunk érdekei lépnek tehát sürgősen előtérbe. Uj életpályák, uj kenyérkereseti ágak kellenek tanult ifjaink részére, hogy iskoláink ne neveljenek csupán fogyasztó tömeget, vagyis káros fölösleget; a szülők pedig ne aggódjanak minden tanév elején diplomás gyermekeiknek bizonytalan jövője miatt.

Tanár.

A legszebb koszoru . . .

Székelyudvarhely, szept. 6.

Elvitázhatlanul igaz, hogy a székely mindig veszekszik a fajával, mindig van valami ok, hogy saját vérével harczban álljon. De az is tény, hogy ritka kivétel, midőn a haza veszélyben volt, kezet ne fogott volna egymással, hogy sikra szálljon a hazáért és a nemzet féltett kincseiért. Bár mindig volt kivétel. Ha valamely hazafias ünnepély volt, tömegesen vettek részt azon, felfogva, hogy amely nemzet nem tiszteli nagyjait, vértanuit s amely nemzetnek nem volt vértanuja az nemélt, nem él és nem fog élni soha.

Épen ezen körülmény késztet arra, hogy megint visszatérjek a szentmihályi ünnepélyre, amelyen oly impozánsan nyilvánult meg a székelyek ragaszkodása a multhoz, a mult fájó véres emlékeihez.

Itt levetközte a felekezeti torzsalkodást, levetközte a különböző politikai pártállásokat, itt csak azt érezte, csak annak tudatában volt, hogy mindnyájan székelyek, egy közös anyának vagyunk gyermekei.

Jól esett látni igy együtt a székelynépet, akkor, a midőn oly sokan vannak, akik megtagadják hazájukat, istenüket, s oktalan gondolattal a magán vagyon ellen törnek. Mit nyerne vele a nép? Igy eltartja, igy munka után megvan a kenyere, de ha felosztanák mindenkinek jutna 1 és $^1/_2$ mond egy és fél hold. No ebből ugyan senki sem parádézhatna, pedig ez hiteles számitás. Ne adjon e nép a lelketlázitókra, hiszen ők maguk is tudják, hogy lehetetlen lenség amit hirdetnek, mert maguk is belátják, hogy igy a föld el nem birná tartani a népet, s élnek a nép keservesen szerzett fillérein urasan.

Ezért esett jól Szentmihályon együtt látni a székelységet, mert ez azt mutatta, hogy nem romlott még meg teljesen lelkülete, ha nagyrészéből ki is halt a tisztelet, de vannak még olyanok, akik ismerik a hagyományos székely tisztességet. Ezek tanitsák a székely testvéreiket, akik összejárva a külföldet s mindenféle ostoba maszlaggal megterhelve tértek haza.

Csodálatos, hogy az okos és értelmes székelynép, ha külföldre megy, nem az ottani jó szokásokat, amelynek hasznát venné ide haza is, sajátitja el, hanem mindenben azoknak ferde dolgait tanulja meg. Nem gondolkozik rajta, hogy azoknak más a helyzetük mint nekünk, azok más viszonyok között élnek mint mi. Bebel a legnagyobb német szocziálista a mellére ütött, hogy a németet nem bánthatja senki pedig ő is nemzetközi szocziálista. A szláv szocziálisták szlávvá, a németek németté, stb. akarják tenni a világot s igy képzelik el csak az egyenlőséget.

És most székely népem, hogy álmodhatunk arról, hogy mi magyarrá tegyük az egész világot? Ugye sehogy! Nekünk egész más a helyzetünk. Minket csak a faj és haza szeretet tarthat meg, csak ez óvhatja meg továbbra is ezer éves hazánkat. Csak ez biztosithat minket, hogy nem kerülünk az idegen népek forgatagába, amely menthetetlenül elnyelne, s egy dicső mult lenne az enyészoté s egy szép virágzó ország jutna Lengyelország sorsára. Pedig a lengyelek 38 millión voltak s mi most is alig vagyunk fajmagyarok 10 millión. S ezen aránylag kis nép ezer éven át védte meg e földet, akkor midőn egy hatalmas, de a hazaszeretetről megfeledkezett nép, elveszti hazáját, nemzeti létét.

Ezért tölt el engem büszkeséggel a szentmihályi ünnep, mert uj életre támadni láttam a székelynépet. Ne az idegenek szekerét toljuk előre, hanem vállvetve segitsük saját embereinket, s akkor azok is segitnek minket. Kéz a kézben, vállvetve segitsük egymást s akkor lesz még ünnep a világon, a hol egy nemzet üli feltámadásának öröm ünnepét.

No biztassa a székelymunkás testvérét midőn vérének, egy más székelynek megy dolgozni, hogy „meg ne izzadj," hanem biztassa: dolgozz szorgalmasan s ha előre halad, vele haladunk mi is.

Vegye fel a régi erkölcseit, hogy ne rabló bandának tartsák a hajdan becsületes, tisztességes népet, mert bizony mondom nem jó irányba indult e nép.

Ennek ellenkezőjét láttam Szentmihályon, s ez ad reményt arra, hogy nem halt ki belőlünk az egymás iránti szeretet, csak vezetők kellenek saját vérünkből, akit örömmel s szivel lélekkel kövessünk.

A hazaszeretet nem hallhatott ki a népből, a hol ugy viselik magukat mint Szentmihályon, a hol a vértanuk iránti tisztelet oly szépen nyilatkozott meg, midőn minden munkát dijtalanul, ingyen végeztek az emlék körül, tisztán hazafias szivük sugallatára hallgatva.

Ha igy gondolkozik e nép, s oly keretben lesz a vezetés, mint a szentmihályi előljáróság élén *Tarcsafalvy* urammal a községi biróval, s az erkölcsi vezetésről oly törhetetlen hazafiak gondoskodnak, mint *Deák* Miklós lelkész és *Miklós* György tanitó, akkor lehet és van reményünk, hogy hazánk egéről nem fog letünni 1000 éves fényes csillagunk.

De egyike volt a legszebb koszoruknak a vértanuk sirján, az a midőn a székelyudvarhelyi hazafias polgárság 100 koronát adott át az emlékbizottságnak oly czélból, hogy azt kamatoztatva az emlék fenntartására forditsák. Koszorut hoztak a sirra kegyeletük jeléül, de ez volt benne hazaszeretetünknek legszebb virága, midőn a már meglevő emlékoszlopnak fenntartásáról is gondoskodtak. A gyüjtés Zengliczky Károly, Mánes György, Dometer Ákos és Rudolf József érdeme, akik méltán érdemlik meg, hogy nevük megörökittessék.

Külön hálás köszönet ama névtelen adakozónak, aki a koszorura 4 kor. és az emlékoszlopra 50 koronát adományozott. Áldja meg az Isten mindnyájukat nemes cselekedetükért, melyet a leguagyobb hálával és köszönettel vett az emlékbizottság.

Tarcsafalvi Pálffy Aladár.

HIREK.

Székelyudvarhely, szept. 8.

Kisasszonynapján

Szerte szórt sirmok, hulló levelek. Pusztitó hervadás mindenfelé. Itt van a sáppadt melancholikus ősz, örök ellentéte a viruló tavasznak. Eljött. Magával hozta az elmulás szomoru gondolatát. S a természet ölén haldokolva hajtják le fejecskéiket a mezei virágok s fázékonyan remeg a fák rozsdás barna lombja. A nagy Pánnak, még néhány nappal előbb ezernyi szinben, életerőben pompázó birodalma fölött, a napnak halványuló csókja ég, mint a haldokló leány ajakán szerelmesének végső bucsuzása . . . .

A csalitok, patakparti füzesekről hullanak, szállnak a sárguló levelek, a rét olyan, mint egy festő palettája s a sok szin szomoruan olvad egybe nemsokára, a hervadásnak, örök enyészetnek busan sárga szinében.

Készül lassan a nagy temető, leomlóban a rózsa virága és a vándorpók fonja lassan a halotti szemfedőt a természetnek lágyanpihegő kebelére. Mulik a nyár, a szüntelen meleg nyár s jön az ősz örökké tartós nagy poezisével.

De hagyjuk az őszt a maga hajnali dértől könnyes hüvös szellőtől didergő vadvirágaival, hiszen nálunk most kezdődik az élet, lázas munka a küzdelem a lét örökös harczában és ma Ave Máriára kondulnak meg a harangok s ünnepet ül a keresztény világ, kalendarium szerint a kisasszony napja ünnepét, melyet a megváltó édes anyjának szentelt a keresztény világ.

Nevezetes fordulója e nap az esztendőnek. Megy a fecske, megy a gólya indulóra, krugat a büszke darumadár, szárnyra kel a nádas madárvilága s az ereszek alját elfoglalja a szürke kis veréb.

A hogyan kihal a mező világa, ugy népesül meg a város. A fürdőkről hazajöttek már a szép asszonyok. Itt van a tanulóserg.

Még nem teljes a déli s esti korzó. Még vonz a sétatér, bár az est már hüvös, mert bár még itt a völgyben nyilnak a kerti virágok, a havasok szikla óriásait befödte a hó. S a havasokról alkonyatkor hüvös őszi szél jön, mely keresztül sohajt a fák koronái közt. A nappal még meleg, a verőfény csalogató, biztató és mi itt benn a házak tömelegében nem is érezzük talán eléggé a természetnek sejtelmoktól néma bánatát, mint oda künn az erdőn-mezőn, ahol csendben hullnak a lovelek s temetik a virágot . . . .

Udvarhelymegye virilistái.

Udvarhelyvármegye legtöbb adót fizetők névjegyzékét a vármegye igazoló választmánya f. hó 10-én tartandó ülésében veszi tárgyalás alá. A bizottság elé a következő virilis névsor-tervezet kerül, mint olyan, mely hiteles adatok alapján lett összeállitva.

A névsor f. hó 12-ikétől, tizenöt napon át, közszemlére lesz kitéve.

1. Ugron Zoltán (6340·48 kor.) 2. Dr. Valentsik Ferencz. 3. Embery Árpád. 4. Ugron Ákos. 5. Sebesi Ákos 6. Szöllősi Samu. 7. Florián Bogdán. 8. Daniel Lajos. 9. Roth Bernát. 10. Koncz Ármin.

11. Bajnoczky András (985·02 kor.) 12. Elekes György. 13. Dr. Solymossy Lajos. 14. Pálffy Dénes. 15. Dr. Horváth Károly. 16. Fernengel Gyula. 17. Jánossy Gyula. 18. Borbáth Dani. 19. Dr. Daniel Gábor. 20. Heitz Vilmos.

21. Dézsi Antal (696·23 kor.) 22. Gyarmathy Ferencz 23. Bartha Andor. 24. Fábián József. 25. Dr. Hinléder Ernő. 26. Kedei György. 27. Csanády Zalán. 28. Dr. Viola Sándor. 29. Persián János. 30. Dr. Nagy Samu.

31. Lőrinczy Dénes (577·80 kor.) 32. Dr. Bodolla Gábor. 33. Rösler Károly. 34. László Domokos. 35. Ájvász Kristóf. 36. Hlatky Miklós. 37. Szabó Ferencz. 38. Kassay Dezső. 39. Farkas Lázár. 40. Dr. Göllner Béla.

41. Florián Kristóf (513·99 kor.) 42. Dr. Lengyel József. 43. Kassay Ákos. 44. Lántzky József. 45. Kassay F. József. 46. Gyárfás Endre. 47. Dr. Török Albert. 48. Apáthy Gyula. 49. Gyertyánffy Gábor. 50. Sperker Ferencz.

51. Lengyel Sámuel (409·07 kor.) 52. Gergely Ferencz. 53. Jaeger F. József. 54. Soó Gáspár. 55. Székely Mózes. 56. Tamás Albert. 57. Jeddi Tamás. 58. Hein Pál. 59. Molnár Károly. 60. Ugron Lajos.

61. Becsek Aladár (343·62 kor.) 62. Dr. Pálffy Jenő. 63. Sándor Mózes. 64. Dr. Kassay Albert. 65. Sándor János. 66. Id. Galter János. 67. Rosmann Jakab. 68. Sterba Ödön. 69. Walter Ferencz. 70. Simó Mátyás.

71. Haberstumpf Károly (307·68 kor.) 72. Bálint Dániel. 73. Borbély Sámuel. 74. Dr. Vass Lajos. 75. Murvai Samu. 76. Kovács Domokos. 77. Barabás Lajos. 78. Lukács Domokos. 79. Baumgarten Károly. 80. Demény Ferencz.

81. Solymossy Endre (274·80 kor.) 82. Ferenczy István. 83. Homolay Lajos. 84. Ferencz György. 85. Ugron János. 86. Tompa Árpád. 87. Zakariás Antal. 88. Balázsi Ignácz. 89. Dr. Ráczkövy Samu. 90. Nagy L. Mózes.

91. Ferenczy Károly (254·94 kor.) 92. Robonyi Adolf. 93. Kandó Sándor. 94. Ifj. Bak Albert. 95. Nagy F. Mózes. 96. Szabó István. 97. Fás Gyula. 98. Szentpétery Gergely. 99. Dr. Lengyel Árpád. 100. Tóth Károly.

101. Szentkirályi Ferencz (235·23 kor.) 102. Biró Mihály. 103. Papp Zakor József, 104. Orbán Dénes.

Szózat a magyar ifjusághoz.

Elkövetkeztek immár az ifjuság komoly napjai. A vakáció kellemes, gondtalan gyönyörei után az iskolák komor falai fogadják be a vidám tanuló sereget. A jövendő Magyarországtól joggal és méltán elvárhatja a haza, hogy saját körükben lelkes munkásai legyenek az ország jövendő boldogságának. Ezen lelkes munka legfontosabb része a magyar iparnak teljes pártolása, a létező magyar iparczikkek s különösen iskolai szerek kizáró vásárlása.

Sürgöny! **A mi mutatványaink: a mi reklámunk!** **Sürgöny!**

Nemcsak amerikai reklám humbug, hanem igazi látványosság!

Colosseum projectograph villamos szinház részv.-társ.

Európa legnagyobb és legelőkelőbb páratlan szesnázciós látványosságu vállalata.

Székelyudvarhelyen, az Alsó-piacztéren saját óriási vizmentes sátrában, mely **2000** kényelmes ülőhelylyel, pazar fényü villamos világitás **3000** lánggal, minden kellemetlen idő ellen védve, 2 drb. saját egy-egy 50 lóerejü legujabb találmányu benzin-motor géppel a legközelebbi napokban **külön vonattal** ideérkezik és megkezdi nagy látványosságu előadásait. **Minden második napon teljesen uj műsor** a mai kor legujabb felvételeiből. **Naponta 2 nagy előadás. Első este 7 órakor, a második fél 9 órakor.** Rendkivüli olcsó árak mellett. — Bővebbet a napi falragaszok. — Tisztelettel: **az Igazgatóság.**

A Magyar védőegyesület a következő felhivás közzétételére kért föl:

Fogyunk, gyöngülünk! Véreink kivándorolnak, mert itthon még kenyér sem jut mindenkinek. Tartsuk vissza honfitársainkat a hazában azzal, hogy itthon munkát és keresetet biztositunk nekik. Eddig évente 1200 millió koronát adtunk ki külföldi árukért, egymagában iskolaszerekért kereken 25 millió koronát.

Rajtatok a sor magyar ifjuság, mutassátok meg, hogy ti vagytok a magyar nemzetnek hadserege, mely béke idején is dicsőségteljes csatákat tud nyerni.

Irtsatok ki körötökből mindent, ami idegen — ha az hazaival pótolható. Ne vásároljatok külföldi holmit, mert az érte kiadott pénzzel szegényebbekké válunk, sőt ugyanannyival erősbitjük az amugy is gazdag és hatalmas külföldet.

Bármelyik alant felsorolt czikkből vásároltok, csak akkor fogadjátok el, ha azon az alább közölt ismertetőjeleket vagy egyesületünk védőjegyét megtaláljátok. Irka, rajzlap, rajztömb, levélpapiros, iró papiros, zseb- és jegyzetkönyv akkor hazai, hogyha az itt közölt viznyomásos védőjegyek bármelyike, illetőleg azok egyes része látható az egyes lapokon, avagy hátlapján egyesületünk védőjegye igazolja a hazai származást.

Festék akkor hazai, hogyha a Müller Testvérek vagy a Dőri E. czég neve olvasható a festéken vágy a tubuson. Festékcsésze védőjegye: öttornyos rajz (Pécs) az alján. Háromszög, vonalzó, rajztábla, rajzsin védőjegye: háromszögön a turulmadár. E szerek Rigler J Ede gyárában készülnek. Rajztábla Gyöngyösön is készül. Irón védőjegye: nyillal átlőtt sziv és E. M. I. betük. Irótoll és tollszár ismertetőjele: Első magyar acél irótollgyár Budapest felirás. Irótoll készül: Csabai és Társa Kispest, felirással is. Kréta: Szárazvámi krétagyár r. t. felirással a dobozon. Rajzeszköz: Leuthwyller Frigyes vagy Szénásy Béla budapesti gyárosok készitménye. Ismertető előbbinél xx jel és L. F. E. betük, utóbbinál a kerek védjegyben Sz. B. betük. Aczélrajzszeg: Schuller József Budapest, felirással. Tenta és tus: Herczeg és Geiger, Müller Testvérek, Haertel Valter és Dőri E. felirással. Földgömb: M. Földrajzi Int. r. t. Budapest felirással. Törlőgumi (Radir) védőjegye: a koronás magyar czimernek domboru képe, a sarokban M. R. G. betük. Térkép-füzet: (Atlasz) Magyar Földrajzi Int. b t. Budapest, felirással. Könyvtáska, szij és viaszasvászon borité: egyesületünk védőjegyével.

—

Szomoru évforduló. Kedden, 10-én, lesz kilencz esztendeje, hogy Erzsébet királynét Genfben egy anarkista tőre megölte. E kilencz esztendő egy bizonyos kultusz megteremtője lett. 1898. szeptember tizedikének napja lenyugvóban volt, akkor jött a szörnyüséges hir a szabad Svájcz földjéről, Genfnek városából, hogy Erzsébet királyné nemes szivének vére kicsordult, egy őrült gonosztevőnek törcsapása nyomán. Meghalt. Nemcsak a nőt, a fejedelmi hitvest és anyát, hanem a magyar királynét gyászoljuk benne, aki fenkölt lelkének nemességével hóditotta meg a magyart. Attól a pillanattól, hogy a Habsburgok trónjára ült, rokonszenvvel ajándékozta meg ezt az országot. És tette ezt akkor, mikor a magyar letiporva, mindenkitől elhagyatva, üldözve és vérbe taposva, sebeiben és szegénységben vérzett, nyomorgott. Ezért emlékezete itt él közöttünk. Az ő kiengesztelő szelleme szállja meg öreg királyunkat, hogy megértse végre hü magyarjait.

Áthelyezések. A vall. és közoktatásügyi miniszter *Vöröss* Béla székelyudvarhelyi állami főreáliskolai rendes tanárt a budapesti VII. ker. külső állami főgimnáziumához áthelyezte.

A kerületi munkás biztositó pénztár közgyülési kiküldötteinek megválasztását *Soó* Domokos városi első tanácsos f. hó 16-ikára tüzte ki. A választás a tanácsház nagytermében délután 6 órakor tartatik meg és arra Udvarhelymegye területén lakó összes iparosok, kereskedők és gyártulajdonosok, valamint az összes ipari és kereskedelmi alkalmazottak megjelenni jogosultak.

Az Iparfejlesztő bizottság üléséből. Udvarhelyvármegye iparfejlesztő bizottsága folyó hó 2-ikán *Ugron* Ákos főispán elnöklete mellett ülést tartott. *Solymossy* Endre beszámolt a székely kiállitás ügyében kiküldött ivek visszaérkezéséről, melyek jórészt nem ölelik fel a valódi tényállásnak megfelelő adatokat. A bizottság az ivek kitöltésére vonatkozólag még egy utasitást bocsát ki, oly értelemben, hogy az összeirásban minden olyan székely asszony felvétessék, ki valamelyes háziiparral foglalkozik. Tudomásulvették Solymossy Endre azon jelentését is, hogy Barcsay Károlylyal Farczád és Bágy községekben járt, hol sikerült igen szép székely szőttest összeszedni a kiállitásra. — Orbán János iparos 12 K tanonczdij iránti kérésnek elintézését függőben tartották. Orbán, Nagy és Tamás czégnek a pécsi kiállitás megtekintésére kért 100 korona segélyt nem adták meg. Özv. Lukácsffy Eleknének Attila fia részére kért 80 kor. tanulmányuti segélyt áttették a Gazdasági egylethez. Mártonffy Sándor és Kézsmárki Ákosnak a székelykiállitás megtekinthetésére beadott segély iránti kérését csak abban az esetben intézheti el a bizottság kedvezően, ha a földmivelésügyi miniszter a kért 1000 kor. segélyt megadja. Ezzel az ülés véget ért.

Városi közgyülés. Székelyudvarhely város képviselőtestülete tegnap délután *Gotthárd* János polgármester elnöklete mellett rendkivüli közgyülést tartott. A folyó évben felmerült ujabb beruházások fedezésére a közgyülés által már korábban elfogadott tételek, u. m.: sósfürdői hid, rendőrök és szolgák drágasági pótléka, vágóhidi vizforraló üst, mérnöki eszközök stbre, 16590 K pótköltségvetésileg előirányzott összeget megszavaztak, mi 21% pótadónak felel meg. A Kőkereszt-tér szabályozása ügyében felirnak a minisztorhez, hogy az egész 8 méter szélesités költségeit saját tárczája terhére engedelyezze. A sertés-piacztér parczellázását □ ölenként 20, 10 és 5 K ár mellett f. hó 19-re kitüzték. Szabó Györgyuek 40—50 öl gátvesszőt engedélyeztek. A 304 ezer koronás villamos kölcsön szerződését, miután a miniszter jóváhagyta, névszerinti szavazással elhatározták, hogy ezt a kölcsönadó Pesti M. koresked. banknál helyezik el. A villamos vállalat koreseti kiutalására, a kiküldött bizottság javaslatával szemben, a közgyülés kiutalt 60 ezer koronát az eddig teljesitett szállitásokért. A homoródi láz szerződése és a Szabó féle birtok megvásárlására vonatkozó szerződést ujabbi közgyülésre kitüzték. Pécsi Dávidnak városháza és csatorna épitésére vonatkozó ajánlatát egy bizottságnak kiadták. Egy pár szabadságolási kérés elintézése után a gyülés véget ért.

A Csizmadia ipartársulat f. hó 21 ikén, saját temetkezési segely-alapja javára, az árubolt helyiségben, zártkörü kosaras tánczmulatságot rendez. A mulatság, melyen Kónya Jancsi zenekara szolgáltatja a zenét, 8 órakor kezdődik. Felülfizetéseket a rendezőség köszönettel fogad. Belépti dij személyenként 2 korona, családjegy 3 személyig 4 kor.

Nyilt kérdés az 1849. Köhalom—garati ütközetről. Pár héttel a világosi fegyverletétel előtt Köhalom és Garat között a muszkákkal ütközet volt. Ez ütközetben részt vett csapatokról kér adatokat a kolozsvári orsz. történelmi ereklye muzeum. Nevezetesen melyik gyalogzászlóaljak, melyik tüzérség, huszárság vett részt. A csapatok élén küzdött tisztek közül kik élnek még? A Pünkösdy Pál őrnagy vezetése alatt működött székely zászlóalj, melynek egyik századosa Derzsy Sándor volt, hol, mikor alakult, mikor szervezetett rendes honvédzászlóaljjá? E zászlóalj mely ütközetekben vett részt? Kérdésekre a feleletek az orsz. történelmi ereklye muzeum igazgatósága Kolozsvárt kéretnek.

A tejszövetkezetek tarkatehén vásárlásai. A *felsőrákosi* tejszövetkezet elnöke: *Székely* Mózes birtokos kezdeményezésére, a miniszteri kirendeltség az ottani hitelszövetkezet részére 20.000 korona rendkivüli kölcsönt eszközölt ki, hogy ebből a tagok 30—40 drb bonyhádi tehenet vásárolhassanak. Ezen kölcsönre kapnak 3 éven át 2% államsegélyt, a tehenek szállitására 600 korona fuvarköltség megtéritését és a segesvári állattenyésztési felügyelőnek a bevásárlásnál való dijtalan segitkezését. A vásárlást Hőgyész vidékén e hó végén fogják megejteni. Ugyancsak ezen módon folyamodott segélyért a *bágyi* hitelszövetkezet is, hol 29 tagnak 50 drb tehén és az *olusztelaki* tejszövetkezet is, hol 20 tagnak 23 drb tarkatehén lessz bevásárolva Pozsony vagy Krassó-Szörény vármegyében.

Halálozások. *Illyés* Ferencz nyugalmazott törvényszéki biró életének 80-ik évében, hosszas szenvedés után f. hó 3 ikán elhunyt. A megboldogultat csütörtökön délután helyezték örök nyugalomra az ev. ref. sirkertben. Halálát gyermekei: *József* járásbiró, *Vilma* és *Kata*, továbbá testvérei: Illyés *Miklós* ny. ezredes, Illyés *Sándor* földbirtokos, Özv. Némethy Mihályné Illyés *Róza*, Illyés *István* koll. pénztárnok és Özv. Borbáth Lajosné szül. Illyés *Eliza* gyászolják.

Ifj. *Barkóczy* Ferencz életének 66-ik évében f. hó 3 ikán jobblétre szenderült. Halálával *Ilona* férj. Nagy Jánosné, *Albert* neje Czimbalmos Anna és gyermekei, *Juli* férj. Pfeiffer Rudolfné, *Anna* férj. Nagy Pálné és gyermekei, *György* és gyermekei, *Elíz*, *Károly* gyermekeit, továbbá számos rokont borított gyászba. Temetése 5-ikén volt a róm. kath egyház szertartása szerint.

Solymossy Endréné született *Kádas* Vilma életének 43-ik, boldog házasságának 15-ik évében rövid szenvedés után, folyó hó 6 ikán d. u 3 órakor meghalt. Egy mivelt lelkü, gondos, jó házi asszony szállott vele sirba, ki lelkének gyöngédségével és szeretetével a családi kört valódi boldogság forrásává tette. Földi porai ma d. u. 3 órakor fognak a róm. kath. szortartás szerint a református temető kertben örök-nyugalomra helyeztetni. Halálát férje: *Solymossy* Endre kollog. tanár, *Kádas* Kálmán és neje, *Kádas* Mártha Özv. Czédly Györgyné, *Kádas* Mariska Dr. Szabó Sándorné, testvérei, Özv. *Solymossy* Lajosné, anyósa, valamint számos rokon gyászolja.

A beiratások eredménye. Székelyudvarhely tanintézeteibe az 1907—908. iskolai évre a beiratások szeptember 1 én kezdődtek meg. Az elért eredmény a következő:

Áll. főreáliskola: I. osztály: 21, II.: 16, III.: 26, IV.: 18, V.: 9, VI.: 13, VII.: 14, VIII: 12. Összesen: 129.

Róm. kath. főgimnázium: I.: 57, II.: 51, III.: 43, IV.: 37, V.: 29, VI.: 28, VII.: 38, VIII.: 33. Összesen: 316.

Ev. ref. kollegium: I.: 42, II.: 47, III.: 35, IV.: 30, V.: 38, VI: 32, VII.: 31, VIII.: 28. Összesen: 283. Helyszüke miatt 17 tanuló nem volt felvehető.

Áll. kö- és agyagipari szakiskola: I.: 12, II.: 16, III.: 10, IV: 8. Összesen: 46.

Áll. polgári leányiskola: I.: 38, II.: 27, III.: 35, IV.: 33. Magántanuló 3. Összesen: 136.

Községi elemi fiuiskola: I.: 51, II.: 62, III.: 56, IV.: 57, V.: 16, VI.: 2. Összesen: 246.

Róm. kath. el. leányiskola: I: 37, II.: 38, III: 38, IV.: 21, V.: 12, VI.: 8, előkészitő 20. Összesen: 194.

Udvarhelymegye Pécsen. Az udvarhelymegyei tejszövetkezetek a pécsi tejgazdasági kongresszuson három taggal voltak képviselve. A miniszteri kirendeltség kiküldötte *Székely* Mózes tejszövetkezeti elnököt Felsőrákosról, *Kovács* István elnököt Rugonfalváról és *Ürmösi* József elnököt Szentpálról. A negyedik kiküldött volt Robonyi Adolf elnök Kobátfalváról, de közbejött akadályok miatt ő nem mehetett el. A kongresszuson jelen volt még vármegyénkből *Ugron* Zoltán földbirtokos, ki hosszabb beszéd kiséretében határozati javaslatot terjesztett be a földhitelnek állami beavatkozással való gyökeres rendezését illetőleg.

Gyermekek elhelyezése. A következő sorok közlésére kérettünk föl:

Az eddigi környezetükben erkölcsi romlásnak kitett, avagy züllésnek indult gyermekek oltalmáról az állami gyermekvédelem körében, f. évi junius hó 13-án 60.000 IX. b. szám alatt kiadott belügyminiszteri körrendelet értelmében felhivom mindazon Székelyudvarhely városban lakó családfőket, kik szigorubb nevelésre alkalmasak s ilyen 7—15 év között levő gyermekeket gondozásba venni óhajtanak, hogy ezen szándékukat nálam 4—5 nap alatt személyesen bejelenteni sziveskedjenek. Megjegyzem még, hogy ezen gyermekek gondozási dijába esetleg a rendes dijak $1\frac{1}{2}$-szere is fizettetik. *Dr. Görgényi* Károly teleporvos, Kossuth-utcza 26 sz.

A helybeli tanonczisko lába a beirás f. hó 8-án (vasárnap) d. e. 9—12-ig, d. u. 3—5-ig; 9 én (hétfőn) d. u. 3—5-ig, 10 én (kedden) d. u. 3—5-ig lesz. Ezt az iskolabizotság azon megjegyzéssel teszi közzé, hogy akik ezen idő alatt a beiratkozást elmulasztják, a következményekért magukat okolják.

A székelyszentmihályi vértanuk emlékoszlopának leleplezése alkalmával tartott mulatságon felülfizettek: Szentábrahami Lőrinczi Dénes 30 K, Székelyudvarhelyi polgárság 100 K, Lőrinczi István lelkész 3 K, Sándor Jánosné, Simó Zsuzsa, Geréb Zsigmond lelkész 2—2 K, Dr. Sebesi János 10 K, Pap László vasuti ellenőr 6 K, Barabás Ferenczné, Barabás Ágnes, Pap Domokos tanár 2—2 K, Pálffy Mihály 1 K, Barra Lajos 20 f, Dr. Váró Géza, Szabó István, Simó Mátyás, Ugron Zoltán, Sebesi János 3—3 K, Imreh József 4 K, Ugron Ákos főispán 20 K, Dr. Damokos Andor 10 K. Dr. Nagy György 5 K, Bakk Albert 4 K, Máthé József, Nagy Ferencz 40—40 f., Sándor Lipót 2 K, Pap Dénes 1 K 20 f., Jakab Miklós 2 K. Akiknek hálás köszönetét nyilvánitja e helyen is az emlékbizottság. Az összes bevétel a mulatságon 536 K 60 fillér volt, melyből leszámitva a költségeket az emlékoszlop felállitásának költségeire 250 korona maradt. Az emlékbizottság most azon fáradozik, hogy a diszes emléket rácsczal lássa el. Segitse az Isten nemes munkájukban.

Kivonat a m. hiv. lapból. Sertésvész megszünt Magyarhermány községben. — Sertésvész fellépett szorványosan Gyopos községben. — Bivalyvész megszünt Homoródujfalu községben. — Sertésorbáncz megszünt Tordátfalva községben.

x **Özv. Mihálovits Béláné** zongora-, énok-hármonium és összhangzattan iskoláját szeptember 1-én megnyitja. Jelentkezéseket Petőfi-utczai lakásán készséggel elfogad.

Miért csinálunk villanyvilágitást? czimmel lapunk mult vasárnapi számában megirt közleményünkre vonatkozólag *Zachara* Lajos mérnök urtól, a vállalat helyi épitésének vezetőjétől egy terjedelmesebb választ vettünk. Miután a czikket csak lapunk zártakor kaptuk kézhez, igy annak közlését jövő számunkra kellett hagynunk. Ezzel kapcsolatosan itt emlitjük meg, hogy az emlitett czikkünk következtében *Gotthárd* János polgármester a bizottságot 3-ikán délután értekezletre hivta össze, amidőn az Árpád-utcza világitására nézve annyi módositást eszközöltek a terven, hogy az egyik fél éjjeli lámpát egész éjjel égővé alakitották át.

A homoródvidéki ifjusàgnak Homoródszentpálon mult hónap 15-én rendezett mulatsága tisztajövedelmét (28 kor.) a székelyudvarhelyi unitárius templom javára beszolgáltatván, a mulatságon történt felülfizetéseket a következőkben nyugtázom: Bencze Gábor 80 fill., Biró D. 60 fill., Bodó Ferencz 2 kor., Borbáth Zoltán 2 kor., Dr. Ferenczi Gábor 80 fill., Guth Andrásné 1 kor. 80 fill., Dr. Gyarmathy Dezsőné 2 kor. 60 fill., Dr. Mester Jenő 2 kor., Nagy Béla 1 kor., Nagy Gyula 80 fill., Pál Ferencz 1 kor., Péterfi Albert 80 fill., Péter Sándor 80 fill., Persián Vilmos 60 fill., Pollák Ignácz 3 kor., Pulszki Mihály 1 kor. 80 fill., Rend Aurél 80 fill., Salamon József 60 fill., Sándor S. 80 fill., Sándor Mózes 1 kor., Stemmer Dénes 80 fill., Szász Ernő 40 fill., Szén Mihály 1 kor., Ürmösi József 1 kor., Ürmösi Károly 1 kor., Ürmösi Sándor 1 kor., Vagányi 80 fill., Varga Béla 60 fill. Nevezetteknek a rendező bizottság nevében e helyen is hálás köszönetemet fejezem ki. *Kiss* Sándor r. b. elnök.

A székelyudvarhelyi polgárok koszoruja. A szentmihályi vértanuk emlékoszlopará letett koszorura adakoztak: Györfi Lajos 2 k. Zenghczky Károly, Ferenczi István, Lukács János, Rudolf József, Novák János, Simó János, Derzsi N. 1—1 k. Fekete Benjámin 20 f. Menes György, Pálffy Aladár 1—1 k. Ülkey György 60 f. Tóth Fazakas Samu, Némethy István 1—1 k., Sepsi Lajos 20 f. Demeter Ákos, Pál Márton, Bokor András 1—1 k. Tamás Balázs 60 f. Mészáros Zoltán 30 f. Balázsi Ignácz 50 f. Baczó István 20 f. Papp Gyula 1 k. Péter Lajos 20 f. K. S. 10 f. Péter József 20 f. Gyarmathy Ákos 60 f. Benedek Béla 40 f. Csillag István 40 f. Baczó László 20 f. Miklós Sándor. Lootz Frigyesné 1—1 k. Konrad Albert 40 f. Hodor Károly 20 f. Szentpéteri Károly 30 f. Orbán Antal, Száva Márton 40—40 f. Vajda Ferencz 1 k. Barkóczy Albert 50 f. Váry Albert, Gönczy Samu 1—1 k. Szentpéteri Gergely 40 f. Zöld Samu 50 f. Biró István 1 k. K. F. 30 f. Szócs Gergely 50 f. Flórián Bogdán, Dragoman D. 1—1 k. Simó Pál, Keszler János, Bodrogi István 20—20 f. Barcsay Károly 1 k. (Németh Albert az emlékalapra 1 k.) Gergely Teréz, Fischer Ferencz, Berkeczy Lajos, Biró György 20—20 f. Kakasi János, Vetési Imre, Kakasi Balázs, Kristóf István 30—30 f. N. N. 20 f. K. Dénes 50 f. B. M. 20 f. Orban Nagy és Tamás, N. N. 40—40 f. N. N. 20 f. Fernengel Gyula 2 k. Lootz G. Frigyes, Balló Zsigmond 1—1 k. Rákosy Tamás 50 f. Burghardt Gyula 1 k. Málvianszki Ferencz, Kolozsvári Ferencz 20—20 f. Bara Lajos 20 f. Pap Gergely 1 k. Csendőr Pál 40 f. Szász Ferencz, Kis István 20—20 f. Szeli 30 f. Dávid Gergely 40 f. N. N. 30 f. Vizbanyó K. 40 f. Mandl Gerő 20 f. Dr. Harmath Jenő 1 k. Koszta Sándorné, Koszta Jánosné, Koszta Sándor, Mordan Birtalanné 20—20 f. Szakáts Vilma 40 f. Ernst György 60 f. Mercz Károly 1 k. Ifj. Szemerjai K., Soha Aladár, N. N. 20—20 f. Simó János, N. N. 40—40 f. Erdélyi Simon 1 k. Rozner Domokos 50 f. Tunyogi F., Szabó főpinczér, Blájer Balázs (az alap javára), Lőrinczi Béla (az alap javára), Vladár Ferencz 1—1 k. N. N. 54 k. Szabó Ferencz 40 f. Ifj. Ferenczy Ferencz 1 k. Zenghczky Lajos 40 f. Gyertyánffy Gábor, N. N. 1—1 k. Bokor Endre 40 f. Lőrincz László 1 k. N. N. 40 f. Pásztor István 1 k. Konnert János, Simon Rózsika, Kolumbán Lukács 40—40 f.

x **Egy amerikai látványosság Székelyudvarhelyt.** Székelyudvarhely városban egy pár nap mulva már külső méreteinél fogva is fölötte érdekes amerikai vállalat üt tanyát. A vállalat „Colosseum projectograph villamos szinház részvénytársaság" czimet viseli és mozgófényképeket fog eddig még nem látott arányokban és kivitelben bemutatni. A sátrát — melyet a felszereléssel együtt külön vonat szállit ide — az alsó piacztéren állitja fel 2000 ülőhelylyel, és 3000 lángu villamos világitással, melyek hajtóerejét 2 drb 50—50 lóerejü benzinmotor szolgáltatja. A vállalat naponta 2 előadást fog tartani és minden második nap teljesen uj müsort mutat be.

—

A bardoczi tragédia.

Hétfőre virradólag rémes gyilkosságot követett el Bardocz községben egy ifju székely legény. Nem birta felfogni, hogy vagyon nélkül is lehet életet kezdeni, s mivel ezen meggyőződése erősebb volt szerelménél, kiirtotta családját, mely őt a vagyonból való ki tagadással fenyegette.

Sugár János Bardocz község első legényei közé tartozott. Szülői jómódúak voltak, ő maga szorgalmas, rendszerető legény, ki korán kelt és későn nyugodott, csak hogy a családi vagyont szaporitsa. És ez sikerült is. A szorgalmas munka megteremte gyümölcsét, a család jómodban gyarapodott, tekintélyben növekedett. Igy következett el az az idő, amidőn a szülők fiuk részére asszony után néztek, természetesen ügyelvén arra gondosan, hogy a jövendőbeli méltó legyen vagyonban is fiukhoz.

És itt kezdődik az annyiszor megismételt tragédia. Amig a szülők leányt kerestek fiuk részére, addig János legény a szomszédék Ágnesénél felejtette szivét, ami nagy veszélyt rejtett magában, mert hiában volt a leány szemreval ó, jó dolgu, mit sem ért ez, mert szegény volt. A legény büszke szülői hallani sem akartak fiuk vonzalmáról, a paraszt gőg fellázadt és tiltakozott a szegény leánynak a házhoz hozatala ellen. És ez elbintette az eddig nyugodt családi életben az állandó viszálykodás magvát. Napirendben voltak a czivakodások. Különösen a legény anyja és Vilma nevü 18 éves leány testvére, — kiuek egy esztendős lánykája is volt — keltek ki a fiu szerelme ellen.

Az anya árgumentált is.

— Ide nem hozod azt a személyt, azt én mondom. Kitagadlak mindenből, s erre a gyermekre iratok mindent, mindent! Még csak az kellene!

Sugár Jánosnak, ki egész életét a családi vagyon gyarapitására forditotta, végtelenül fájt az anyai szó. Kétszeresen ütött sebet szivén, s e szóra kifakadt minden fájdalma.

— Engem akar anyám kitagadni? Engem, ki egész életemet magukuak adtam oda? Én dolgoztam, s most csak azért, mert feleséget akarok hozni a házhoz, ki akar tagadni? Az én szeretőm tisztességes azért, mert szegény, annak nincs fattyuja, mint ennek né!

Mindennek daczára kitartott szive választottja mellett. Azt remélte, hogy majd meglágyul az anyai sziv, s kedvesét feleségül veheti.

Azonban anyjáék hajthatatlanok maradtak, mihez hozzájárult még az, hogy a tavaszon besorozták katonának. Ettől kezdve pokol volt otthon az élete. Ez volt az, ami aztán a gyenge legényben rémes gondolatokat szült. A bosszu rossz tanácsadó, s a szerelem nem ismer sem szülőt sem senkit, az megy a maga kiszámithatatlan utjain; tételeket állit fel, s azokat meg is oldja. Elhatározta, hogy bosszut áll azokon, kik utjában állanak boldogságának. A halálos itéletet kimondta anyjára, testvérére.

Sugár Vilmának szept. 2-án, hétfőn, kellett volna az oklándi járásbiróság előtt tanuként megjelennie. A leány apja, hogy korábban elindulhassanak, megelőző este az istállóba ment aludni. Reggel ugy 4 óra tájban felkelt, szólt a szolga-legénynek, hogy befogjon, ő maga pedig bement felkölteni a házbelieket. Rémes látvány tárult elébe. Felesége összeroncsolt fejjel, vértócsában a szoba közepén feküdt. Kis unokája az ágyban volt szintén összeroncsolt fejjel. Vilma leányát a falu időközben összesereglett népe a szövőszék alá becsve találta meg. Ő volt a legborzasztóbban összerontva.

A csendőrség jelentése alapján a székelyudvarhelyi kir. törvényszéktől Dr. *Göllner* Béla vizsgáló biró és *Szabó* István kir. alügyész, továbbá Dr. *Mezei* Ödön és Dr. *Ráczkövy* Samu szállottak ki a helyszinére. A gyanu nyomban Sugár János ellen irányult, — kinek véres fejszéjét az udvaron meg is találták, — s igy elfogatása iránt a biróság nyomban intézkedett.

Erre azonban nem volt szükség, mert az igazságszolgáltatást Sugár János maga hajtotta végre magán. A tett elkövetése után ugyanis az erdőbe menekült, hol bucsuzó leveleket irt apjának, kedvesének, aztán az est leszálltakor Ágostonfalva felé vette utját. Kedden hajnalban ott találták meg kettészelt derékkal a vasuti sineken. A vonat elé vetette magát.

A tragédia áldozatait nagy részvéttel temették el Bibarczfalván.

KÖZGAZDASÁG.

A Gazdasági egyesület választmánya f. hó 9-én d. e. 10 órakor a vármegyeház kistermében rendes ülést tart. Tárgysorozat: 1. A mezőgazdasági érdekképviselet ügye. 2. A Székelykeresztúron épitendő vásári szin. 3. A Sepsiszentgyörgyi kiállitás ügye. 4. Az őszi állatdijazás ideje feletti határozat. 5. Folyó ügyek.

TÁVIRATOK.

Budapest, szeptember 8. (Érk. d. u. 5 ó.)

Kossuth itthon.

Karlsbad: Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter ma reggel elutazott Budapestre, Itt időző magyar kolonia testületileg jelent meg a pályaudvaron, elbucsuzva a miniszertől, ki vasárnap reggel érkezik Budapestre

Kossuth Budapestre érkezése után azonnal átveszi tárczája vezetését és a közel jövőben nem távozik a fővárosból.

Ludvig hivatalban van.

Ludvig Gyula államvasutak elnökigazgatója ma átvette hivatala vezetését és ezzel szertefoszlottak mindazok a kombinacziok, melyek távozásának álhirével az uj jelölt személyhez fűződtett. Ezzel kapcsolatosan jelentik, hogy Tolnay Lajos budapesti jobbparti üzletvezetőt miniszteri tanácsosi ranggal behivják kereskedelmi miniszteriumba.

A esküdtek védelme.

A Kuria fegyelmi tanácsa mai ülésen egy konkrét ügyből kifolyólag kimondotta, hogy az esküdtek megsértése fegyelmi vétséget képez.

Kiadja: Becsek D Fia könyvnyomdája.

Árlejtési hirdetmény.

A parajdi állami iskola gondnoksága közhirré teszi, hogy a nmélt. vall. és közokt miniszter ur által engedélyezett két uj tanterem épitesére a zárt irásbeli ajánlatokat folyó **szeptember 24-ig** delelőtt 10 óráig fogadja el.

Kikiáltási ár 10538 kor. melynek 10%-a bánatpénzül csatolandó.

Az árlejtési feltételek, terv és költségvetés az iskola igazgatóságánál megtekinthető.

Parajd, 1907. szeptember 7-én.

Dr. Kovács Gábor,
gondnoksági elnök.

Sz. 5165—907. ki.

Hirdetmény.

Székelyudvarhely város tanácsa közhirré teszi, hogy a város tulajdonát képező régi sertés piacz a város képv. testületének 57—906. sz. a. kelt határozata folytán laktelekre osztva f. évi **szeptember 19-én** d. e. 9 órára a városi tanács nagytermében megtartandó nyilvános árverésen örök áron el fog adatni.

Az árverezni szándékozók kötelesek az egy telek kikiáltási árának 10%-át bánatpénzül az árverezést vezető tisztviselő kezéhez letenni.

Az árverési feltételek, valamint az egyes telkek tér nagysága és kikiáltási ára a hivatalos órák alatt Lakatos Tivadar tanácsosnál megtekinthetők.

Székelyudvarhely, 1907. szeptember 6.

Gotthárd János,
polgármester.

Árverési hirdetmény.

Homoródujfalu község tulajdonát képező **korcsmahelyiség s telek** 1908. évi január 1-től kezdődőleg 3 évre haszonbérbe adatik Homoródujfalu község házánál 1907. **szeptember 23-án** d. e. 9 órakor megtartandó árverésen.

Kikiáltási ár 300 korona.

Homoródujfalu. 1907. aug. 30-án.

Pál János, körjegyző.

Faeladási hirdetés.

A telekfalvi közbirtokosság nyilvános szó és zárt irásbeli árverésen eladja Udvarhelyvármegyében, Árvátfalva II. h. részben (Tizenhétfaluhavas) fekvő erdejéből 20·72 k. hold erdőterületnek luczfenyő fatömegét.

Az eladás tárgyát képző erdőrészlet a székelyudvarhelyi vasuti állomástól 17·7 km. távolra fensikon fekszik és a vasut állomással 14·8 km. kitünő állami ut és 2.9 km. jó erdei ut kötti össze.

Eladás tárgyát képezi: 2461 m³ luczfenyő fűrészáru, 2290 m³ I. és II. osztályu épületi fára és 680 m³ luczfenyő tüzifára becsült fatömeg huszonnégyezerötvenöt (24055) korona kikiáltási árban, melynek 10%-a az árverezés megkezdése előtt bánatpénzül leteendő.

A kihasználás határideje a szerződés jogerőre emelkedésétő számitott három év.

Az árverés Telekfalva község házánál **1907. évi október hó 7-én** d. e. 10 órakor veszi kezdetét

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az árverési és szerződési feltételek a székelyudvarhelyi m. kir. járási erdőgondnoksánál és a telekfalvi közbirtokosság alulirt elnökénél megtekinthetők.

Telekfalván, 1907. évi szept. hó 3-án.

Szász János,
közbirtokossági elnök.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete

SZÉKELYUDVARHELYT, Kossuth-utcza 27. szám.

A T. Közönség szives figyelmébe! A m. kir. szőlőtelepeken termelt, és a budafoki m. kir. pincze mesteri tanfolyam által kezelt s a m. kir. földmivelésügyi miniszter támogatásával létesitett borértékesitő osztályban **mindennemü és kitünő minőségü borok** a Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezet székelyudvarhelyi fiókjánál (Kossuth-utcza 27. sz.) ugy kicsinyben, mint nagyban a legjutányosabb árakon árusittatnak el. Hordó borok 56 literen felül; palaczk borok, melyeknek valódiságáért felelősséget vállalunk. — A n. é. közönség megrendeléseit kéri:

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete
Székelyföldi kerületi fiókja Székelyudvarhelyt.

Faeladási hirdetmény.

Fenyéd község elöljárósága nyilvános szó és zárt irásbeli árverésen eladja Udvarhelyvármegyében, Fenyéd község II. hat. tészben a „Kis-fenyéd" és „Málnavész" dülőben fekvő erdejének 8·2 k hold 1907. évi vágterének fatömegét.

Az eladás tárgyát képező erdőrészlet a székelyudvarhelyi vasuti állomástól 17·9 km. távolságra fekszik és e vasuti állomással 8·6 km. kitünő állami ut és 9·3 km. elég jó erdei ut köti össze.

Eladás tárgyát képezi:

1. 793·4 m³ lucfenyő fürészáru és épületi fa.
2. 323·7 m³ jegenyefenyő fürészáru és épületi fa.
3. 386·1 m³ bükk és gyertyán tüzifa és
4. 143·7 m³ lucz- és jegenyefenyő tüzifára becsül fatömeg (5404) ötezernégyszáznégy korona kikiáltási árban, melynek 10%-a az árverés megkezdése előtt bánatpénzül leteendő.

A kihasználási határideje 1908. év április 20-ika.

Az árverés Fenyéd község házánál 1907. évi **október hó 3-án** d. u. 2 órakor veszi kezdetét.

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az árverési és szerződési feltételek a székelyudvarhelyi m. kir. járási erdőgondnokságnál és Fenyéd község házánál megtekinthetők.

Kelt Fenyéden, 1907. évi aug. hó 15-én.

Balázs Károly,
községi biró.

Eladó beltelek.

Székelyudvarhelyen, Szent-János-utca 13. sz. a. levő

5 holdas beltelek

termő gyümölcsfákkal beültetve, gazdasági épületekkel együtt, szabad kézből eladó.

Értekezhetni özv. Kézler Gusztávnéval.

Zene és müének

tanfolyam!

Alólirott, ugy mint eddig, az idén is szeptember havában megkezdi a zene és müének tanitását, hol kezdők és haladók zongorán, hegedün, czimbalmon, citerán és magasabb müénekben könnyen felfogható módszerem alapján alapos kiképzést nyerhetnek. Beiratkozni lehet szeptember 2-ától kezdve.

BAKU KATALIN

Kossuth-u. 47. sz. (a Polg. leányisk. átellenben.)

Német és franczia

magánoktatás
mint eddig is
szeptember hó 1-én kezdődik.

Pomàrius Gottfriedné
Eötvös-utcza 9. szám.

Faeladási hirdetmény.

A máréfalvi közbirtokosság nyilvános szó és zárt irásbeli árverésen eladja Udvarhelyvármegyében, Máréfalva község határán a Gázmérpatak oldala dülőben fekvő erdejének 53·1 k. hold engedélyezettt vágterének fatömegét.

Az eladás tárgyát képező erdőrészlet a székelyudvarhelyi vasuti állomástól 15·8 km. távolságra fekszik és e vasuti állomással 8·6 km. kitünő állami ut és 7·2 km. elég jó erdei ut köti össze.

Eladás tárgyát képezi:

1. 7400 m³ I. és II. oszt. jegenye és luczfenyő fürészáru.
2. 2457 m³ I. oszt. jegenye és luczfenyő épületi fa.
3. 1291 m³ II. oszt. jegenye és luczfenyő épületi fa.
4. 93 m³ bükk gyertyán tüzifa és
5. 1500 m³ jegenye és luczfenyő tüzifára becsült fatömeg (56932) ötvenhatezerkilenczszázharminczkettő korona kikiáltási árban, melynek 10%-a az árverés megkezdése előtt bánatpénzül leteendő.

Az árverés Máréfalva község házánál 1907. évi **október hó 3-án** d. e. 9 órakor veszi kezdetét.

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az árverési és szerződési feltételek a székelyudvarhelyi m. kir. járási erdőgondnokságnál és a máréfalvi közbirtokosság elnökénél megtekinthetők.

Kelt Máréfalván, 1907. évi szept. 4-én.

Biró Domokos,
birtokossági elnök.

389—1907. vh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirott birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közbirré teszi, hogy az oklándi kir. járásbiróságnak 1906. évi Sp. 354/3. sz. végzése következtében dr. Hinléder Ernő ügyvéd javára, ifj. Bedő Sándor erdőfülei lakos ellen 228 kor. 45 fillér s jár. erejéig 1907. évi május hó 28-án foganatositott kielégitési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 700 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 70 drb vegyesszőrü juh, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbiróság 1907. évi V. 143/3. számu végzése folytán 228 K. 45 fill. tőkekövetelés és ennek 1906. évi május hó 27. napjától járó 5% kamatai, ⅓% váltódij és eddig összesen 129 kor. 96 fillérben biróilag már megállapitott költségek erejéig, Erdőfüle községben, alpores lakásán leendő megtartására **1907. szeptember hó 16-ik** napjának d. e. 10 órája határidőül kitüzetik és ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Oklándon, 1907. évi szept. hó 2-án.

Pollák Ignácz, bir. végrehajtó.

Szives tudomásul.

A n. é. közönség szives tudomására kivánom hozni, hogy **Székelyudvarhelyt, Eötvös-u. 1. sz. alatt (a Ferenczrendiek temploma mellett)** saját nevem alatt egy teljesen uj

Könyvkötészetet

rendeztem be, melynek modern berendezése lehetővé teszi, hogy a t. megrendelőim kényesebb igényeit is kielégithetem.

Tankönyvek erős, vászon kötésbe olcsón beköttetnek.

Tisztelettel

Soha Aladár.

Irodai czikkek nagyválasztékban

Legszebb képes levelezőlapok

ÜZLETMEGNYITÁS!

Van szerencsém a nagyérdemü közönség becses tudomására hozni, hogy a helyi piaczon — **Batthyány-tér 5. sz. a.** — egy, a mai kor igényeinek megfelelő

könyv, zenemü, papir, rajz, irószer kereskedést

nyitottam. — Több évi tapasztalataim, valamint elsőrendü czégekkel történt összeköttetésem folytán abban a kellemes helyzetbe jutottam, hogy az igen tisztelt vevőközönség minden igényeinek a legnagyobb pontossággal eleget tudok tenni.

Midőn kérem uj vállalatomat becses pártfogásával támogatni, vagyok kiváló tisztelettel

ERDÉLYI SIMON

Iskolai táskák!

Üzleti könyvekben nagyraktár